Meritförteckning, Åke Ingerman, november 2024

Kontakt 0766182637, ake.ingerman@gu.se
Födelsedatum 30 november 1973

Ledningsuppdrag (urval)

2015-2024 Dekan, Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet.

Dekanuppdraget vid Göteborgs universitet är ett ledningsuppdrag i linjen direkt under universitetets rektor, med ett samlat ansvar för personal, arbetsmiljö, säkerhet, ekonomi, kvalitet och strategi vid fakulteten. Uppdraget utövas både som chef i linjen mellan rektor och prefekter och som ordförande för den kollegialt sammansatta fakultetsstyrelsen. Utbildningsvetenskapliga fakulteten är en av Göteborgs universitets åtta fakulteter, har cirka 600 medarbetare, varav cirka 125 doktorander och omsätter drygt 700 miljoner. Inom det utbildningsvetenskapliga området är fakulteten den nationellt (tillika den inom Norden) största samlade verksamheten, med hög profil inom såväl forskning som utbildning och många internationellt namnkunniga forskare relativt skola, förskola, lärarprofession och utbildningssystemet i stort. För mer information om Utbildningsvetenskapliga fakulteten, se https://www.gu.se/larande-ledarskap-halsa.

Uppdraget som dekan var initialt 6 år och förordnas efter val bland medarbetarna. 2021 förlängdes uppdraget till 2024 efter omval. Mellan 2010 och 2015 var jag ledamot i Utbildningsvetenskapliga fakultetsstyrelsen. Meriter från uppdraget som dekan utvecklas mer i detalj sist i meritförteckningen.

från 2013 Initiativtagare till och ordförande i styrgrupp för Kriterium.

Kriterium är en plattform för granskning, publicering och spridning av högkvalitativa vetenskapliga böcker. Böckerna som sakkunniggranskas och open access-publiceras av Kriterium är framförallt inom de humanistiska och samhällsvetenskapliga områdena. Kriterium drivs som ett nationellt konsortium med Göteborgs universitet som värd, och där 13 lärosätesmedlemmar samt Vetenskapsrådet, Riksbankens Jubileumsfond och Kungliga biblioteket medverkar. Var en av initiativtagarna till pilotverksamheten som inleddes 2013. Se kriterium.se för mer information.

Nationella förtroendeuppdrag

2022-(2028) Ledamot i styrelsen för Södertörns högskola

2022-2024 Ledamot i samordningsgruppen för nationell ULF-strategi (ULF–S), SUHF. ULF är en nationell försöksverksamhet som ska utveckla hållbara samverkansmodeller mellan akademi och skola vad gäller forskning, skolverksamhet och lärarutbildning (se ulfavtal.se). Samordningsgruppen ansvarar för att lärosäten och skolhuvudmän gemensamt ska ta fram förslag till ett ramavtal på nationell nivå och i övrigt förbereda för den permanenta verksamheten 2025.

2024-(2025) Verkställande ledamot, SUHF arbetsgrupp för professionsprogram för lärare

Andra ledningsmeriter av relevans, vid och för Göteborgs universitet

2023	Av universitetsstyrelsen utsedd kandidat till hörandeförsamling inför val av rektor vid Göteborgs universitet 2023
2021	Förordnad som dekan för ytterligare 3 år efter omval.
2024(-2026)	Ledamot, Personalansvarsnämnden, Göteborgs universitet
2021-2022	Ordförande Biblioteksnämnden, Göteborgs universitet
2022-2023	Sammankallande, implementering av ny styr- och finansieringsmodell för universitetsbiblioteket, Göteborgs universitet
2022-(2025)	Vice ordförande, Biblioteksstyrelsen, Göteborgs universitet
2021-2023	Sammankallande, styrgrupp för att utveckla digitaliseringen vid Göteborgs universitet
2020-2024	Styrgrupp IT-säkerhet, Göteborgs universitet
2021-2023	Styrgrupp för förändringsarbete av gemensamma förvaltningen, Göteborgs universitet, inklusive dess styr- och finansieringsmodell
2018-2024	Lärarutbildningskonventet för Göteborgs universitet
2011-2014	Ansvar för forskningsfrågor, Institutionen för didaktik och pedagogisk profession, Göteborgs universitet
2010-2015	Ledamot, Utbildningsvetenskapliga fakultetsstyrelsen, Göteborgs universitet
2013-2014	Utredare, Didaktisk och ämnesdidaktisk kompetens vid Göteborgs universitet.

Ledarutbildningar

HELP (SUHF:s Högre ledarprogrammet). 2016-2018. Denna ledarutbildning är fokuserad på sektorn för högre utbildning och omfattar max en deltagare per lärosäte som ansvarar direkt mot rektor. Innehållet omfattade bl a kommunikation, krisledning, konflikthantering, akademiska värden och förutsättningar för universitetssektorn, ledningsgrupper, utvecklingsarbete och att leda genom chefer. Nätverket med andra deltagare är en viktig komponent, som också ger kunskap om andra lärosäten.

GULD (Göteborgs universitets ledarprogram för dekaner). 2019-2020. Denna ledarutbildning var gemensam för samtliga dekaner och prodekaner vid Göteborgs universitet. Innehållet omfattade bl a kommunikation, ekonomisk styrning, förändringledning och förutsättningar för sektorn på nationell och europeisk nivå. Eftersom samtliga dekaner deltog var utbildningen också en del av universitetets utveckling av arbetsformerna i ledningen.

Vetenskaplig profil

Min forskning har ett ämnesdidaktiskt fokus på kunskap, lärande och undervisning inom naturvetenskap, teknik och matematik. Huvuddelen av de studier där jag varit projektledare har varit praktiknära klassrumsstudier i samverkan med lärare, från grundskola till universitet. I de flesta fall har metoder kopplade till fenomenografi, variationsteori och learning study använts, ett område där jag är en internationellt profilerad metodexpert. Min forskning har under de senaste åren framförallt handlat om undervisningsutvecklande forskning inom naturvetenskap och matematik i grundskolan

och jag leder för närvarande ett projekt finansierat av Skolforskningsinstitutet. Min avhandling och även stora delar av senare forskning är dock fokuserad på högre utbildning, med inslag av praktiknära utveckling kopplat till utbildning inom framförallt fysik, men också studenters erfarande av såväl innehållsliga som mer övergripande utbildningsfrågor inom naturvetenskapliga och tekniska utbildningar och hur man kan stödja dem i deras utveckling. Detta vetenskapliga perspektiv har också varit värdefullt i mitt ledarskap i sektorn och jag har en vetenskapligt baserad kunskap om utbildningssektorn i stort.

Tjänstgöringar

Anställningar

2011-	Professor i ämnesdidaktik med inriktning mot naturvetenskap och teknik, Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet
2007- 2011	Universitetslektor i ämnesdidaktik med inriktning mot teknik och fysik, Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet
2005 –2007	Forskarassistent i fysikens didaktik, Chalmers tekniska högskola
2004	Forskare och gästlektor. Visstidsanställningar vid Chalmers tekniska högskola, Lunds universitet, Luleå tekniska universitet.

Internationella placeringar

2015	Internationell vistelse (5 månader) som gästforskare vid International Centre for Classroom Research, Faculty of Education, University of Melbourne, Australien
2002 –2004	Post-doc i Physics Education Group, Department of Physics, University of the Western Cape, South Africa samt kortare period vid Integrated Learning Centre, Queens University, Canada

Forskarutbildning

1997-2002	Doktorand, Institutionen för fysik och teknisk fysik, Chalmers tekniska högskola

Föräldraledigheter

2005 –2014	Deltid föräldraledig i olika omfattning för tre barn totalt motsvarande ca 30 månader heltid

Akademiska examina

2008	Docent i ämnesdidaktik, Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet.
2002	Teknologie doktor i fysik med inriktning mot pedagogik, Chalmers tekniska högskola. Avhandlingen hade titeln *Exploring two facets of physics – Coherent current transport in superconducting structures. Phenomenographic studies of sense-making in physics*. Avhandlingen har två delar med forskning inom fysik respektive pedagogik, som sedan knyts ihop i ett samlat perspektiv.
1997	MSc in Engineering Physics (Civilingenjör teknisk fysik), Chalmers tekniska högskola

Akademiska meriter och förtroendeuppdrag (urval)

Mottagna större bidrag för vetenskapliga projekt som huvudsökande

2002 Postdoktorbidrag från Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT) för 18 månaders vistelse vid University of the Western Cape, Sydafrika. Projekttitel *Learning physics in higher education: physics, research and practice*. Avslutat 2004.

2004 Forskarassistentbidrag för fyra års forskningstid, från Vetenskapsrådet (VR-UVK) med projekttitel *Expanding the physics discipline – considering issues of learning physics as a part of physics*. Avslutat 2009.

2005 Projektledare för treårigt forskningsprojekt från Vetenskapsrådet (VR-UVK) med titeln *Learning in groups: a multidisciplinary perspective on creating and participating in discursive spaces of learning*. Avslutat 2010.

2011 Projektledare för treårigt forskningsprojekt från Vetenskapsrådet (VR-UVK) med titeln *On the exploration, expansion and expression of experiencing technological systems across contexts: learning technology in the Swedish compulsory school*. Avslutat 2015.

2018 Projektledare och vetenskaplig ledare för forskarskolan *A research school focused on sustainable development and classroom teaching of Swedish, social studies, and science in compulsory middle school*, med 4 licentiander, VR-UVK. Pågår tom 2024

2020 Projektledare för treårigt forskningsprojekt från Skolforskningsinstitutet med titeln *Effekter av undervisning med innehållsligt och teoretiskt designad gruppdiskussion i matematik och naturvetenskap.* Pågår tom 2024.

Handledning

Huvudhandledare för sju och biträdande handledare för tre doktorander som disputerat.

Huvudhandledare för tre och biträdande handledare för två aktiva doktorander.

Expert i kvalitetsgranskningar

Sakkunnig i bedömarpanelen för Universitetskanslerämbetets tematiska utvärdering av samverkan, 2024.

External examiner for the Doctor of Education Programme, Faculty of Education, University of Hong Kong, 2021-2023.

Expert vid Universitetskanslerämbetets bedömning av forskarutbildningsrätt för pedagogiskt arbete, Högskolan i Dalarna, 2017.

Bedömningsarbete i forskningsråd

Education review panel, Research Council for Culture and Society at the Academy of Finland, January call 2010 and October call 2012.

Bedömargrupp inom didaktik, Utbildningsvetenskapliga kommittén, Vetenskapsrådet 2012 och 2014.

Redaktionellt arbete

Associate Editor för tidskriften *Learning in Context* (från 2024). Medlem av Editorial board för tidskrifterna *Educational Research Review* (2010-2018) och *International Journal of Technology and Design Education* (från 2013).

Gästredaktör för specialnummer om fenomenografi och variationsteori i *Scandinavian Journal of Educational Research* (2016).

Redaktör för bokserien *Acta Universitatis Gothoburgensis*: *Gothenburg Studies in Educational Sciences* (2010-2021).

Ordförande för styrgrupp, initiativtagare och initialt också huvudredaktör för den nationella publiceringsplattformen Kriterium (från 2013).

Ordförande doktorandrådet vid Institutionen för fysik och teknisk fysik, Chalmers tekniska högskola, 1997-1998.

Ledamot i vetenskapliga rådet för NTA (Naturvetenskap och teknik för alla) på uppdrag av IVA (Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademin), 2013-2022.

Diskutant/granskare vid forskarutbildningsseminarier och av avhandlingar

Diskutant vid fyra planeringsseminarier, tre halvtidsseminarier, fem slutseminarier.

Seminarieledare för forskarutbildning vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet 2012-2015, 2024-2026.

Medlem i sju betygsnämnder (i Sverige) vid disputation samt opponent/ betygskommittémedlem vid en disputation i Norge och en i Danmark.

Examinator för tre avhandlingar (Sydafrika och Brunei).

Sakkunnig vid befordran eller anställningar

Sakkunnig för befordran till docent (fyra), biträdande professor (en), professor (två), vid nationell ranking av forskare (Sydafrika), och vid anställning av universitetslektor (fem).

Granskare av manuskript i tidskrifter och bidrag till konferenser.

Har varit sakkunnig för 16 olika vetenskapliga tidskrifter och är sakkunnig för ca fem manuskript årligen. Har varit granskare av bidrag till tio vetenskapliga konferenser.

Koordinator för EARLI SIG9 (European Association for Research in Learning and Instruction, Special Interest Group 9 for Phenomenography and Variation Theory) 2017-2021.

Organiserat SIG9-konferens 2018, Birmingham och 2021, Göteborg.

Akademiska publikationer (urval)

Kullberg, A., Ingerman, Å. & Marton, F. (2024). *Planning and analyzing teaching: Using the variation theory of learning*. WALS lesson study series, Routledge, [sakkunniggranskad bok] https://doi.org/10.4324/9781003194903

Osbeck, C., Ingerman, Å. & Claesson, S. (Eds) (2018). *Didactical classroom studies: A potential research direction* Göteborg: Kriterium/Lund: Nordic academic press. [sakkunniggranskad bok] https://www.kriterium.se/site/books/e/10.21525/kriterium.14/

Rovio-Johansson, A. & Ingerman, Å. (2016). Continuity and development in the phenomenography and variation theory tradition. *Scandinavian Journal of Educational research,* 60(3), 257-271. [sakkunniggranskad artikel]

Ingerman, Å. & Collier-Reed, B. I. (2011). Technological literacy reconsidered: A model for enactment. *International Journal of Technology and Design Education,* 21(2), 137. [sakkunniggranskad artikel]

Ingerman, Å, Linder, C. & Marshall, D. (2009). The learners' experience of variation – Following students' threads of learning physics in computer simulation sessions, *Instructional Science*, 37(3), 273-292. [sakkunniggranskad artikel]

Ingerman, Å., Johansson, G., Shumeiko, V. & Wendin, G. (2001) Coherent multiple Andreev reflections and current resonances in SNS quantum point contacts, *Physical Review B* 64, 144504. [sakkunniggranskad artikel]

Ingerman, Å. (2002) *Exploring two facets of physics – Coherent current transport in superconducting structures. Phenomenographic studies of sense-making in physics.* Göteborg: Chalmers tekniska högskola [avhandling]

Ingerman, Å., Wagner, K & Axelsson, A-S. (Red.) (2009). *På spaning efter teknisk bildning*. Stockholm: Liber. [lärobok]

Övriga förtroendeuppdrag inom civilsamhälle mm

1997-1998 Medborgarvittne, Göteborg

Ordförande och ledamot i styrelser för studentföreningar, bostadsrättsförening och idrottsföreningar, senast ledamot i styrelsen för Göteborgs curlingklubb 2021-2022.

Språk

Svenska	Modersmål
Engelska	Flytande i tal och skrift
Tyska	Grundläggande kunskap

Meriter kopplade till uppdrag vid Göteborgs universitet

Dekanppdragets sammanhang

Utbildningsvetenskapliga fakulteten har ett samlat ansvar för all lärarutbildning vid Göteborgs universitet, och ett uppdrag för utbildning mot generell examen som omfattar knappt 700 hst (helårsstudenter). Fakulteten har omfattande samverkan med externa parter, både inom utbildning och forskning i form av samarbeten inom ramen för anslags- och bidragsfinansierad utbildning och forskning, i form av genomförande av uppdragsforskning så som utveckling av nationella prov och uppdragsutbildning så som rektorsutbildning, i form av uppdrag att ge stöd i utvecklingen av verksamheten vid externa parter (t ex inom idrottsrörelsen, vid skolor och huvudmän) eller i form av övergripande projekt (t ex Riksidrottsuniversitet vid Göteborgs universitet).

Intern organisation och chefskap

Fakulteten är organiserad i fyra institutioner, två enheter, ett fakultetskansli och två centrumbildningar, där enheterna omfattar knappt 20 personer vardera, den största institutionen 250 medarbetare och centrumbildningarna är matrisorganisationer för samverkan på operativ nivå med skolhuvudmännen inom framförallt Göteborgsregionen (13 kommuner) och håller samman verksamhet vid sex fakulteter på universitetet. Dekanen är chef för de sju prefekter/chefer som har verksamhetsansvar, för de tre pro- och vicedekanfunktioner som ingår i fakultetens ledning, samt för de två centrumföreståndarna. Vid universitetet är chefsuppdragen inom kärnverksamheten mandatperiodsbundna och rekryteras huvudsakligen bland redan anställda lärare. Övriga chefsuppdrag rekryteras genom extern annonsering. Samtliga chefs- och ledningsuppdrag inom fakulteten har omsatts minst en gång sedan 2015 och dekan ansvarar i dessa fall direkt för såväl rekrytering som stöd till nyblivna chefer, totalt har 25 personer rekryterats/introducerats till chefs- och ledarskapsuppdrag under perioden. En del i detta har varit att initiera en chefs- och ledarskapsakademi

bland fakultetens 29 chefer med personalansvar och ett systematiskt arbete med gemensamt ansvarstagande i olika chefs- och ledningsgrupper som dekan ansvarar direkt för.

Förvaltning och beredning

Dekanen är fakultetens beslutsfattare för förvaltningsbeslut som gäller forskarutbildning, utnämningar, anställningar och uppdrag, remisser, styrdokument, avtal, etc. Årligen fattas ca 100 formella beslut efter föredragning vid beslutsmöte.
I dekanuppdraget ingår att leda ett antal organ och grupperingar med olika delansvar, så som fakultetsstyrelse, lärarförslagsnämnd, nämnden för ämneslärarutbildning, lokala arbetsmiljökommittén, dekanens prefektråd och fakultetens ledningsgrupp. Dekanen företräder fakulteten internt inom universitetet och externt, till exempel i stadigvarande forum så som rektors ledningsråd, biblioteksstyrelsen, lärarutbildningens samverkansråd och lärarutbildningskonventet och vid möten av sporadisk karaktär så som gällande Västra Götalandsregionens näringslivs- och kompetensförsörjningsstrategi, nationell dialog om utbildningsvetenskaplig forskning, och vid besök av internationella partners, ambassadörer och ministrar.

Lärarutbildning och samverkan med skolhuvudmän

Utbildningsvetenskapliga fakulteten har ett samlat ansvar för samtliga lärarutbildningar vid Göteborgs universitet. Utbildningarna genomförs i nära samarbete med fyra andra fakulteter. Totalt omfattar lärarutbildningarna vid Göteborgs universitet ca 4700 hst (helårsstudenter) varav ca 3000 hst genomförs vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten. Utbildningsvetenskapliga fakulteten har också ansvar för praktiknära forskning (universitetets verksamhet inom den nationella försöksverksamheten ULF) och forskarutbildning (för lärare med praktiknära inriktning inom forskarskolan CUL). Drygt 100 doktorander har examinerats sedan start av forskarskolan och för närvarande är 65 doktorander aktiva. Samverkan kopplat till lärarutbildning (tex VFU) och universitetets uppdrag kopplat till nationella initiativ så som professionsprogram, lärarlyft och övningsskolor samordnas operativt via fakulteten. Samverkan inom sektorn koordineras framförallt med skolhuvudmän kopplade till Göteborgsregionen, vilket på strategisk ledningsnivå sker inom ramen för Lärarutbildningens samverkansråd och med tydlig koppling till strategiska samverkansområden där operativ samordning sker, så som kompetensförsörjning, skola på vetenskaplig grund och lärarutbildning i nära samverkan.

Arbetsgivarfrågor

Erfarenheter från arbetsmiljökommittéarbete (ordförande inom ett av universitetets områden, ledamot i den centrala kommittén) och samordning av lönerevisioner (RALS) har gett inblick i alla delar av arbetsgivarfrågor, från dagligt arbete i verksamheten till övergripande policyfrågor på universitetsnivå och i sektorn.

Kompetensförsörjning

Som dekan ledde jag fakultetens lärarförslagsnämnd sedan 2015, ledamot sedan 2012. Där kvalitetsgranskas och hanteras annonser, extern sakkunniggranskning, intervjuer och anställningsbeslut för samtliga tillsvidareanställningar, adjungeringar och befordran av lärare anställda (universitetsadjunkt, universitetslektor, docent, professor). Sedan 2015 har drygt 400 unika anställnings- och befordringsärenden hanterats. Nämnden har under min ledning utvecklat kriterier och de kvalitetssäkrande

processerna samt kopplat dessa till det strategiska kompetensförsörjningsarbetet inom institutionerna.

Strategiarbete och förändring.

Som dekan har jag lett arbete med omfattande förändringar i verksamhet och organisation vid fakulteten. Det har varit möjligt och nödvändigt utifrån externa och interna faktorer, där förutsättningarna för den akademiska verksamheten måste förstås i sammanhanget av många samverkansparter i verksamhetens genomförande, snabba omvärldsförändringar och närvarande och bitvis detaljerad politisk styrning.

Den utveckling av verksamhetsstrategi jag initierade 2017 har höjt verksamhetens kapacitet att göra såväl snabbfotade som långsiktiga förändringar med bas i fördjupad analys av nuläge och omvärld i relation till en förståelse av möjlig förändringsdynamik och nödvändiga prioriteringsordningar. Den har också bidragit till en stark samsyn kring verksamhetens grunduppdrag och förändringsriktning i hela chefsledet och ökat förståelsen bland medarbetare för verksamhetens förutsättningar i stort. Strategin, färdriktning för utbildningsvetenskapliga fakulteten identifierar tydliga utmaningsområden inramade av en analys av interna och externa faktorer, samt vägar för att nå mot målet. Till strategin hör ett långsiktigt arbetssätt där den bryts ner i årliga aktiviteter och kompletteras med fördjupade strategiskt program för institutionsnivån som har en egen autonomi, men som knyter till helhetsförutsättningarna.

Strategiarbetet har gett förmåga att kunna identifiera förutsättningar som behövs för utveckling i en viss riktning (organisation, ekonomi, kompetenser), samling kring mål och medel, snabba analyser av förändrade förutsättningar (nya uppdrag, möjligheter för samarbeten) och systematisk nedbrytning till mer detaljerad verksamhetsnivå och en nyanserad och successiv utvecklingsprocess där kvaliteten i verksamheten hela tiden finns i fokus, trots stora förändringar över förhållandevis kort tid. På så sätt kan förändringar ske med ett samspel med riktning, beslut, förändringar av praxis, kvalitetsutveckling och kulturförändringar som stadfäster nya arbetssätt. Sedan 2015 har fakulteten fått ett kraftigt utökat ansvar för strategi, kvalitet, genomförande av lärarutbildning samt rollen som intern och extern företrädare för sektorn (en utvärdering visade nyligen att det till skillnad från i tidigare organisationer fungerar väl och att det finns ett starkt stöd inom hela universitetet), en samlad samverkansstruktur har byggts upp som ger såväl hela Göteborgs universitet som hela Göteborgsregionen förutsättningar för en integrerad samverkan med långsiktiga mervärden, och en långsiktig utveckling av forskarutbildnings- och forskningsverksamhet (en långsiktig planering och utveckling har etablerats) och kompetens (ett samlad och långsiktig kompetensförsörjningsplanering har etablerats på mellannivå i verksamheten, vilket bland annat lett till en mer proaktiv rekrytering).

Göteborgs universitet valde i utvecklingen av sin vision 2021-2030 att inspireras av och i anslaget använda stora delar av Utbildningsvetenskapliga fakultetens struktur för verksamhetsstrategi och tillhörande planering och uppföljning.